

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

14 oktober 1997

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van mevrouw Patricia Ceysens c.s. –

betreffende de bevordering van de buitenschoolse kinderopvang

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin
uitgebracht door mevrouw Sonja Becq**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

Vaste leden : mevrouw Sonja Becq, mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Marc Olivier, Bart Vandendriessche ;

mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Etienne De Groot ;

de heer Peter De Ridder, mevrouw Kathy Lindekens, de heer Guy Swennen ;

de heren Wilfried Aers, Felix Strackx ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel.

Plaatsvervangers :

de heren Leo Cannaerts, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, de heer Hugo Marsoul, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt ;

de heren Fred Dielens, Johnny Goos, Jacky Maes ;

de heren Frank Creyelman, Karim Van Overmeire ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Jos Stassen.

Zie :

469 (1996-1997)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin behandelde het voorstel van resolutie van mevrouw Patricia Ceysens c.s. betreffende de bevordering van de buitenschoolse kinderopvang op 15 mei en 3 juli 1997.

1. Bespreking

Voor de toelichting door mevrouw Patricia Ceysens, indiener, wordt verwezen naar de toelichting bij het voorstel van resolutie (Stuk 469 (1996-1997) – Nr. 1).

De heer Bart Vandendriessche staat veeleer afwijzend ten aanzien van het voorstel van resolutie. Hij kan wel achter de overwegingen in het voorstel staan, maar de vraag is een stap te ver. Het gaat hem daarbij niet zozeer om het feit dat het een federale bevoegdheid betreft. De Vlaamse Gemeenschap zou de federale overheid kunnen aanmoedigen de vrijstellingen inzake het kadastraal inkomen uit te breiden tot natuurlijke personen die buitenschoolse kinderopvang organiseren. Het lid heeft inhoudelijke bezwaren. Hij is gekant tegen het principe waarbij één soort particulier initiatief bevoordeligd wordt. Er zijn nog zelfstandige activiteiten (thuisverpleging, zelfstandige psychologen, om er enkele te noemen...) die aan een maatschappelijke vraag beantwoorden. Die zouden dan eenzelfde voordeel moeten kunnen krijgen. Het gaat niet op één enkele groep uit te lichten voor vrijstelling inzake het kadastraal inkomen.

De heer Bart Vandendriessche vindt overigens dat de gevraagde maatregel slechts gedeeltelijk ten goede komt aan de initiatiefnemer. De maatregel komt wel direct ten goede aan de verhuurder-eigenaar van een woning. Het lid merkt verder op dat de vrijstelling voor ziekenhuizen, rusthuizen aan heel wat voorwaarden verbonden is. Zo kan de bestemming bv. niet gewijzigd worden gedurende een hele periode. Een particulier initiatief kan op dat vlak onvoldoende waarborgen bieden. De fiscale vrijstelling geldt evenmin voor de opvanggezinnen die bij een erkende dienst aangesloten zijn. Zij zijn nochtans aan een veel strengere controle onderworpen.

Ten slotte wijst het lid erop dat de maatregel weer bijkomende controle in het leven roept. Discussies over welk deel van de woning voor kinderopvang in rekening gebracht kan worden, zijn te verwach-

ten. Dit zijn bijkomende redenen om het voorstel van resolutie niet te steunen.

De heer Etienne Van Vaerenbergh daarentegen staat positief ten aanzien van het voorstel van resolutie.

De heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, begrijpt de houding van de indiener, mevrouw Patricia Ceysens, niet. Enerzijds jaagt het lid de Vlaamse overheid op tegen de federale overheid. Anderzijds vraagt zij in andere kwesties (interlandelijke adoptie – n.v.d.v.) te wachten op het initiatief van de federale overheid. De minister kan niet met het voorstel instemmen. De uitbreiding van de vrijstelling inzake het kadastraal inkomen naar de natuurlijke personen die buitenschoolse kinderopvang organiseren, is niet evident, en wel om verschillende redenen. De analogie met de gesubsidieerde sector gaat niet op. De erkende kinderdagverblijven kunnen bv. fiscale vrijstelling krijgen. Voor hen geldt echter tegelijk de VIPA-reglementering die bijkomende voorwaarden stelt, o.m. inzake de termijn. Op dat vlak kunnen de particuliere initiatieven geen garanties bieden. Zij zijn niet aan die bijkomende voorwaarden onderworpen. Men mag geen appels met peren vergelijken.

Over de opvanggezinnen aangesloten bij een erkende dienst wijst de minister erop dat zij evenmin een tegemoetkoming krijgen van de Vlaamse overheid. Ze moeten wel aan strengere voorwaarden beantwoorden en ondergaan een strengere controle door Kind en Gezin.

Het voordeel van de gevraagde maatregel komt de eigenaar van het pand ten goede, die niet noodzakelijk de exploitant is, vervolgt de minister. Ten slotte betreft de maatregel een federale bevoegdheid. Het staat de indiener vrij aan haar collega's in het federale parlement te vragen op de maatregel aan te dringen bij de federale regering.

Mevrouw Patricia Ceysens ontkent dat zij een tegenstrijdige houding aanneemt. In het dossier interlandelijke adoptie zegt zij altijd te hebben gevraagd dat de Vlaamse regering bij de federale regering zou aandringen op een federaal initiatief ter zake. Wat voorliggend voorstel betreft vraagt mevrouw Ceysens de Vlaamse regering in het overleg met de federale regering over het gehele dossier buitenschoolse kinderopvang (BKO) op uitbreiding van de fiscale vrijstelling aan te dringen, wel wetend dat het een federale bevoegdheid is. Het is één van de twee mogelijke sporen om iets op federaal vlak te bewerkstelligen. De suggestie van de minister is het andere spoor.

Uiteraard komt het voordeel ten goede aan de eigenaar van het pand, maar het gaat erom dat het particulier initiatief begunstigd wordt, zegt mevrouw Patricia Ceysens. Natuurlijke personen die de handen in elkaar slaan om samen BKO te organiseren, moeten gelijke kansen krijgen.

De minister beaamt dat, met dien verstande dat ze ook aan dezelfde voorwaarden beantwoorden en dat is duidelijk niet het geval. Het lid had een amendement op het ontwerpdecreet inzake BKO (ontwerpdecreet tot wijziging van het decreet van 29 mei 1984 houdende oprichting van de instelling Kind en Gezin) kunnen indienen om dezelfde kwaliteitseisen op te leggen aan alle initiatieven. Het lid had ook opmerkingen kunnen maken bij de ontwerpbesluiten, die in commissie besproken zijn.

Mevrouw Patricia Ceysens repliceert dat het niet de bedoeling was dat de besluiten geamendeerd werden. Het is altijd het standpunt van het lid geweest dat het de taak van de overheid is om minimumkwaliteitseisen te stellen aan alle initiatieven. De subsidies blijken echter beperkt te zijn en het is de vraag wie ervan gebruik zal kunnen maken. Doordat de erkenning gekoppeld wordt aan de subsidiëring wordt de markt gebetonneerd. Een nieuwkomer krijgt geen enkele kans.

De minister antwoordt dat dit het gevolg is van ordentelijk bestuur. Wie erkend is, koestert de logische verwachting dat hij subsidies zal krijgen. Als de overheid de middelen daartoe niet heeft, kan hij beter geen erkenning verlenen. Mevrouw Ceysens opteert daarom voor de formule in het museumdecreet waarin erkenning gelijk staat aan kwaliteit en controle, en niet aan subsidiëring. De minister kan deze visie beamen, maar de erfenis van het verleden kan niet zomaar weggewist worden. De erkenningen en bijhorende beloften op subsidies uit het verleden moeten nagekomen worden.

Het blijft volgens het lid op het terrein essentieel dat iedereen die aan de minimumkwaliteitseisen beantwoord evenveel kansen moet krijgen. Enerzijds zijn er de gesubsidieerde initiatieven die op tijd in het systeem geraakt zijn en uit een heel gamma van voordelen (fiscale vrijstelling, subsidies van verschillende overheden) kunnen putten. Anderzijds is er de beperkte sector van particuliere initiatieven die geen subsidies ontvangen en die daarenboven nog problemen hebben bij het vinden van een pand. Mensen met goede bedoelingen die

de handen in elkaar slaan, worden ontmoedigd door hinderpalen van de overheid.

Minister Luc Martens vraagt wie de meerkost van de vrijstelling (door de derving van fiscale inkomsten) zal betalen. Wil het lid dat de belastingbetaler nog een grotere inspanning doet? Mevrouw Patricia Ceysens repliceert dat het geld van de belastingbetaler optimaal benut moet worden. Volgens het lid hoort men altijd het verwijt dat niet genoeg spontane initiatieven genomen worden. Maar die spontane initiatieven worden gehinderd...

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey ontkent dat de commissie of de minister dat zou verwijten. De voorzitter wijst erop dat de problematiek past in het hele dossier buitenschoolse kinderopvang, waarover reeds in het kader van het ontwerpdecreet en de besluiten uitvoerig in de commissie gesproken werd.

Minister Luc Martens is van oordeel dat de zin voor zelfstandig initiatief verschillend is van regio tot regio. In West-Vlaanderen is het particulier initiatief sterk ontwikkeld. Hij betwijfelt dat het kadastraal inkomen een hinderpaal van beslissende betekenis zou zijn. Bovendien herhaalt hij zijn standpunt dat een vrijstelling niet opgaat voor één bepaalde subsector. Een vrijstelling kan alleen voor de hele sector en onder gelijke voorwaarden.

De heer Bart Vandendriessche zegt geen voorstander te zijn van onrechtstreekse subsidiëring via de federale overheid. Rechtstreekse subsidiëring is te verkiezen. Het is bovendien doorzichtiger.

Mevrouw Patricia Ceysens geeft toe dat het argument van de minister valabel is, maar het blijft een feit dat nieuwkomers geen kans maken. Dat probleem rijst ook in de andere subsectoren. Het lid gaat echter niet akkoord met het standpunt van de heer Vandendriessche.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey kan het voorstel van resolutie niet steunen. Als de minister de vraag van de resolutie moet meenemen op het BKO-overleg op het federale niveau, wordt de te onderhandelen materie zeer overladen. Op dit ogenblik zijn er in dat dossier andere prioriteiten (de financiering...) die vooruitgang moeten boeken. Door het onderhandelingspakket te overladen dreigen ook die prioriteiten in gevaar te komen. Mevrouw Patricia Ceysens heeft begrip voor dat argument.

2. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende de bevordering van de buitenschoolse kinderopvang wordt verworpen met 4 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

De verslaggever,

Sonja BECQ

De voorzitter,

Trees MERCKX-VAN GOEY
